

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 62 008, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekometrija“ el.p. info@ekometrija.lt	2018-06-19 į 2018-04-03	Nr. (30.3)-A4-5826 Nr. 61
ŽŪB „Kiemeliai“ kiemeliai@mail.lt	2018-06-04	Nr. 97

adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

Dėl ŽŪB „Kiemeliai“ planuojamos ūkinės veiklos - Raubonių padalinio veiklos išlėtimas (3000 vietų melžiamoms karvėms), Raubonių k., Saločių sen., Pasvalio r. - poveikio aplinkai vertinimo

(planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas)

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – ŽŪB „Kiemeliai“, Girniūnų g. 2B, Kiemelių k., Saločių sen., Pasvalio r., tel./faks. 8 451 49442, el. p. kiemeliai@mail.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas - UAB „Ekometrija“ Geologų g. 11, Vilnius, tel. 8 5 2336636, faks. 8 5 2308553, el. p. info@ekometrija.lt, vytas@ekometrija.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us) - Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (2017 m. birželio 27 d. Nr. XIII-529) 2 priedo 14 punktu: „Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte numatytus atvejus“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) vieta – Raubonių k., Saločių sen., Pasvalio rajonas. ŽŪB „Kiemeliai“ ūkinę veiklą planuoja vykdyti dvejuose sklypuose. Vieno žemės sklypo bendras plotas – 1,1000 ha, pagrindinė naudojimo paskirtis - žemės ūkio, nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Kiemeliai“; antro žemės sklypo bendras plotas – 8,5000 ha, naudojimo paskirtis - žemės ūkio, ŽŪB „Kiemeliai“ naudoja pagal sudarytą nuomos sutartį. PŪV sprendiniai atitinka Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius. PŪV teritorija nepatenka į saugomas tame tarpe ir į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra artima jos aplinkai. Artimiausia saugoma teritorija - Biržų regioninis parkas, kuris yra ~ 340 m atstumu rytų kryptimi. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija - už 1,20 km vakarų kryptimi esantis Pamūšio

kraštovaizdžio draustinis. Nekilnojamojo turto vertybių sklype ar šalia objekto nėra. Artimiausia į kultūros vertybių registrą įrašyta nekilnojamosios kultūros vertybė už ~ 1,0 km rytų kryptimi esanti buvusio dvaro sodyba (kodas - 416) ir už ~ 1,0 km pietų kryptimi esantis Raubonių vandens malūnas – karšykla – verpykla (kodas – 2399). PŪV teritorija patenka į Šiaurės Lietuvos karstinį regioną. Prieš statant karvides bei kitus statinius bus atliekami inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai. Pastatuose, kuriuose vykdoma ūkinė veikla ir laikoma daugiau kaip 1200 SG, nustatoma 500 m normatyvinė sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ). Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius tikslins SAZ atlikdamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūrą.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – ŽŪB „Kiemeliai“ pagrindinė ūkinė veikla – gyvulininkystė, taip pat bendrovė augina grūdines kultūras. ŽŪB „Kiemeliai“ Raubonių kaime priklausančiame gyvulininkystės padalinyje yra 8 tvartai, kuriuose laikomos melžiamos karvės, telyčios. Aptvare su stogine yra laikomi veršiukai. Raubonių padalinyje laikoma viso 1740 įvairaus amžiaus galvijų (1642,5 SG).

PŪV metu planuojama pastatyti ir įrengti 3 karvides (3000 vietų) melžiamoms karvėms laikyti (I karvidė – 672 vietos, II karvidė – 1164 vietos, III – 1164 vietos). Planuojamos šalto tipo karvidės, todėl tvarto šildymas nenumatomas. Projektuojamose karvidėse melžiamos karvės bus laikomos palaidos – besaitis laikymas. Gyvulių šėrimas bus vykdomas mechanizuotu mobiliu pašarų maišytuvu – dalytuvu. Pašarai bus laikomi Raubonių padalinyje esančiose pašarų laikymo aikštelėse ir pastatuose. Naujų pašarų laikymo ir ruošimo aikštelių statyba šalia planuojamų statyti karvidžių šiuo etapu nenumatoma. Karvių girdymui įrengiamos grupinės automatinės girdyklos. Vanduo į jas bus tiekiamas iš esamo ŽŪB „Kiemeliai“ Raubonių padaliniui priklausančio gręžinio. Ūkyje vanduo naudojamas buitiniams ir technoliniams reikmėms. Technoliniame procese vanduo naudojamas pašarams ruošti, įrenginiams plauti, patalpoms valyti, girdymui. Viso bendrai per metus bus sunaudojama 167170 m³ vandens. Karvių melžimui numatyta melžimo aikštelė su stogu, karuselė PR 2250 80 melžimų vietų. Planuojamas momentinis pieno aušinimas naudojant plokštelines šilumokaičius. Pieno šaldymui planuojama naudoti dvipakopę pieno ataušinimo sistemą. Galvijai bus laikomi ant skystojo mėšlo. Mėšlas iš karvidės šalinamas skreperiais „AKD140“ transporteriais nustumiant į skersinį kanalą įrengtą karvidės gale. Mėšlas iš skersinio kanalo savitaka patenka į greta karvidžių esančią siurblinę. Kanalui ir siurblinei užsipildžius iki leidžiamo lygio skystasis mėšlas, automatiškai spaudiminėmis linijomis, persiurbiamas į dvi projektuojamas skystojo mėšlo laikymo lagūnas po 24000 kubinių metrų, ilgis 100 - m, plotis - 50 m, gylis - 5 m. Lagūnos bus įrengtos naudojant nelaidų visą eksploataavimo laikotarpį sandarų – hidroizoliacinį sluoksnį, kuris užtikrins, kad iš gretimų teritorijų į lagūnas negalėtų patekti paviršinis vanduo, o iš lagūnų – srutos į aplinką. Skysto mėšlo lagūnos bus uždengtos plaukiojančia danga (smulkintais šiaudais iki 30 cm storio). Mėšlo trasa, kuria transportuojamas mėšlas bus įrengiama po žeme, mėšlo trasos gylis 1200 mm. PŪV metu susidarys buitinės, įrangos plovimo ir paviršinės (nuo stogų ir kietųjų dangų) nuotekos. Buitinės ir gamybinės nuotekos bus organizuotai surenkamos ir pateks į skysto mėšlo laikymo lagūnas, kur susimaišys su skystuoju mėšlu ir bus naudojamas laukams tręšti. Paviršinės (lietaus) nuotekos bus išleidžiamos į aplinką be valymo laikantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų reikalavimų. Per 6 kaupimo mėnesius ūkyje susidaro 46549,523 m³ skystojo mėšlo kartu įvertinus buitinių-gamybinių nuotekų kiekius. Lagūnose pilnai tilps PŪV metu susidariusio skystojo mėšlo ir nuotekų kiekiai.

PŪV metu numatomų išmesti į aplinkos orą amoniako, azoto oksidų, kietųjų dalelių (C) ir lakiųjų organinių junginių teršalų kiekių skaičiavimai buvo atlikti vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika (anglų kalba – EMEP/EEA Air pollutant emission inventory guidebook, 2016 m). Pradėjus eksploatuoti tris naujas karvides metinė tarša padidės: amoniaku – 60,147 t, kietosiomis dalelėmis (C) – 3,919 t, lakiaisiais organiniais junginiais – 24,3342 t ir azoto oksidais (C) – 0,836 t. Tręšiant laukus skystu mėšlu per metus į aplinką pateks - 56,728 t amoniako. Poveikio intensyvumas ir sudėtingumas pasireikš tvartinių gyvulių laikymo periodu ir pervežant bei skleidžiant susidariusį mėšlą. Pagal projektinius teršalų pažemio

koncentracijų duomenis, aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatai, kartu įvertinant aplinkos oro foninį užterštumą, parodė, kad anglies monoksido, azoto dioksido, amoniako, kietųjų dalelių ir lakiųjų organinių junginių išmetamų teršalų kiekiai neviršija ribinių aplinkos oro užterštumo verčių (teršalų modeliavimas atliktas naudojant (ADMS 4.2).

Atlikus esamos ir planuojamos ūkinės veiklos skleidžiamo kvapo modeliavimą, nustatyta skleidžiamo kvapo pažemio koncentracijos už bendrovės teritorijos ribų nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą apylinkėse. Maksimali 1 valandos kvapo koncentracija taikant 98 procentilį aplinkinėse teritorijose, sudaro be fonu: 14,4 OUE/m³ (1,8 RV, kai RV = 8 OUE/m³). Maksimali kvapo koncentracija susidaro virš planuojamų statyti karvidžių bei skysto mėšlo lagūnų 1-2 m atstumu visomis kryptimis. Toliau kvapo koncentracija ženkliai mažėja ir ties planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribomis siekia nuo 4 iki 3,5 OUE/m³. Maksimali 1 valandos kvapo koncentracija taikant 98 procentilį aplinkinėse teritorijose, sudaro su fonu: 14,9 OUE/m³ (1,9 RV, kai RV = 8 OUE/m³). Maksimali kvapo koncentracija susidaro virš planuojamų statyti karvidžių bei skysto mėšlo lagūnų 1-2 m atstumu visomis kryptimis. Toliau kvapo koncentracija ženkliai mažėja ir ties planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribomis ir esamos veiklos ribomis siekia nuo 2,5 iki 1,5 OUE/m³. Tai didžiausia koncentracija, kuri susidaro eksploatuojant įrenginius, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms. Gautos skleidžiamo kvapo koncentracijos lygintos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“. Didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės yra 8 europiniai kvapo vienetai (OUE/m³).

Projektuojamose karvidėse neplanuojama įrengti triukšmo šaltinių - vėdinimas bus vykdomas savaiminiu principu. Įvertinus visus esamus stacionarius triukšmo šaltinius (pašarų dalytuvai, traktoriai, krautuvai) ir naujus stacionarius triukšmo šaltinius (ventiliatoriai, skreperiai ir mėšlo siurblys), prognozuojama, kad sukliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dienos, vakaro ir nakties metu neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal Lietuvos higienos normą HN 33-2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“. Trumpalaikis fizinės taršos poveikis bus įrenginių keliamas triukšmas statybų metu.

Visos ūkinės veiklos metu susidariusios atliekos pagal sutartis perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. PŪV statybos darbų metu susidariusios statybinės atliekos bus tvarkomos teisės aktų nustatyta tvarka ir perduodamos atliekų tvarkytojams. Statybos metu nuimtas derlingas augalinis dirvožemio sluoksnis bus sandėliuojamas teritorijos pakraštyje ir vėliau panaudotas teritorijai sutvarkyti.

Detalesnė informacija apie vietą ir numatomą vykdyti PŪV, pateikiama Informacijoje atrankai dėl PAV ir skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje www.gamta.lt. Poveikio aplinkai vertinimas > 2018 m. Atrankos ir PAV pagal naują PAV įstatymo redakciją (nuo 2017-11-01) > Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos atrankos išvadas dėl PAV 2018 (nuo 2017-11-01).

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią:

6.1. Projektuojamos skystojo mėšlo lagūnos bus įrengtos naudojant nelaidų visą eksploatavimo laikotarpį sandarų – hidroizoliacinį sluoksnį, kuris užtikrins, kad iš gretimų teritorijų į lagūnas negalėtų patekti paviršinis vanduo, o iš lagūnų – srutos į aplinką. Skysto mėšlo lagūnos bus uždengtos plaukiojančia danga (smulkintais šiaudais iki 30 cm storio). Mėšlo trasa, kuria transportuojamas mėšlas bus įrengiama po žeme, sąlyčio su oru ir gruntu neturės.

6.2. PŪV metu susidaręs skystasis mėšlas bus tvarkomas pagal galiojančių teisės aktų mėšlui ir (ar) srutoms tvarkyti reikalavimus. Turimų skystojo mėšlo kaupimo talpų užtenka skystajam mėšlui (kartu su nuotekomis) kaupti, tačiau jų kiekis per metus neturi viršyti 20 proc. viso per metus susidariusio srutų ar skystojo mėšlo kiekio.

6.3. PŪV teritorija patenka į Šiaurės Lietuvos karstinį regioną. Prieš statant karvides bei kitus

statinius teisės aktų nustatyta tvarka bus atliekami inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai.

6.4. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.5. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV nesąlygos reikšmingo poveikio su kita vykdoma veikla, nes PŪV sprendiniai atitinka Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius. Aplinkinėse teritorijose neplanuojama vykdyti pramonės ar kitokios veiklos, išskyrus žemės ūkio veiklą.

7.2. Atsižvelgiant į tai, kad PŪV teritorija nepatenka į saugomas tame tarpe ir į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra artima jos aplinkai, todėl poveikis joms nenumatomas. Planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse nekilnojamosios kultūros vertybės neregistruotos, todėl PŪV neigiamo poveikio kultūros paveldui neturės.

7.3 Pagal pateiktą Atrankos informaciją, galimas poveikis vandeniui, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoms ir ar pakrantės apsaugos juostoms dėl žemės ūkio veiklos nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams, nes gyvulių auginimo metu susidaręs skystasis mėšlas bus tvarkomas pagal galiojančių teisės aktų mėšlui ir (ar) srutomis tvarkyti reikalavimus. Skystojo mėšlo kaupimo talpų pakaks skystam mėšlui (kartu su nuotekomis) kaupti laikotarpiu, kai draudžiama tręšti. ŽŪB „Kiemeliai“ disponuojamas žemės plotas yra pakankamas laukų tręšimui pagal parengtus tręšimo planus.

7.4. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės, fizikinės, biologinės taršos mastas ir atitikimas normoms reikšmingai nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams ir atitiks teisės aktuose nustatytas normas. Pagal pateiktus atrankos informacijoje kvapų sklaidos skaičiavimus, PŪV metu kvapo koncentracija neviršys leistinos 8 OUE/m³ ribinės vertės, nustatytos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010-10-04 įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“. Pagal pateiktus su PŪV susijusio triukšmo lygio sklaidos skaičiavimus - ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dienos, vakaro ir nakties metu neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal Lietuvos higienos normą HN 33-2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

7.5. Galimas poveikis aplinkos oro kokybei, atsižvelgiant į aplinkos oro foninį užterštumą ir klimatui nesąlygos reikšmingo poveikio aplinkos veiksniams. Pagal pateiktą Atrankos informacijoje į atmosferą išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą ir pateiktas išvadas - visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų neviršys leidžiamų ribinių koncentracijų aplinkos ore.

7.6. Galimas poveikis dirvožemiui nenumatomas. Statybos metu nuimtas derlingas augalinis dirvožemio sluoksnis bus sandėliuojamas sklype ir vėliau panaudojamas teritorijos sutvarkymui.

7.7. Galima tarša dėl veikos vykdymo metu didesnio kiekio atliekų susidarymo, nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams. PŪV metu bei statybos metu susidariusios atliekos bus tvarkomos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

7.8. Pagal PAV įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nustatytą kompetenciją, Pasvalio rajono savivaldybės administracija 2018-06-06 raštu Nr. ARB-766 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo“ pritarė Atrankos informacijai ir pastabų neturi. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamentas 2018-04-16 raštu Nr. (5-11 14.3.5 E)2-15651 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“ pateikė motyvuotus pasiūlymus bei pastabas papildyti informaciją atrankai. Atrankos informacija buvo papildyta pagal pateiktas pastabas ir PAV subjektas 2018-09-19 raštu Nr. (5-11 14.3.5 E)2-26721 „Dėl informacijos, reikalingos atrankos

išvadai priimti, pateikimo“, Atrankos informacijoje pateiktiems PŪV sprendiniams pritaria ir teikia nuomonę, kad poveikio aplinkai vertinimas nereikalingas. Kiti PAV subjektai ir visuomenė nepateikė pastabų ar pasiūlymų dėl atrankos informacijos ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: ŽŪB „Kiemeliai“ planuojamai ūkinei veiklai - Raubonių padalinio veiklos išplėtimas (3000 vietų melžiamoms karvėms), Raubonių k., Saločių sen., Pasvalio r. - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Jūs turite teisę apskusti šią atrankos išvadą Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio pranešimo įteikimo dienos.

Direktoriaus įgaliotas Aplinkos apsaugos
agentūros direktoriaus pavaduotojas

Vytautas Krušinskas

Aplinkos apsaugos agentūros 2018-06-19 rašto Nr. (30.3)-A4- 5826 priedas
Adresatų sąrašas

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai
el.p. rastine@pasvalys.lt

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie
Sveikatos apsaugos ministerijos
Panevėžio departamentui
el.p. panevezys@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Panevėžio skyriui
el.p. panevezys@kpd.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
el.p. panevezys.pgv@vpgt.lt

žiniai
Panevėžio RAAD
el.p. panevezioraad@prd.am.lt